

SZENIC-MIAVA ÉS VIDÉKE

Előfizetési ára: Egész évre 8 kor.
Megjelenik minden szerdán.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
Szabó Lajos

Szerkesztőség és kiai óhivatal:
Nyitra, Plébania-utca 12.

Aktualitások.

Kilencvenhat oldal terjedelemben jelent meg a szakolcai tót szemle, a Slovensky Obzor utolsó száma. Igen érdekes dolgokat talál benne az olvasó. A nemzetiségi párt jövődö működésének teljes programját tartalmazza. Kimondják, hogy a tótok ideálját a demokracia munkájában kell keresni s sohasem az arisztokratáskodás esztétizáló klerikalís szószátyárkodásában. A külföld informálása ezentul rendszeresen és kitaratóan végeztetik. A „tót szenevédek statisztikáját” minden idegen nyelvre fordítatják s fájdalmasan megemlékeznek arról, hogy a magyar ügyvédek a perzekuciók legértékesebb anyagát a por között hagyják fekvődni. Oly ügyvédi munka, mint a dr. Markovics pöréről szóló van még csak egy, „amely fölött most — ugymond — az angol írók török a fejüket.” Elmaradhatlan a tökéletes és mindent felölelő program. A bizalmi térftü rendszer behozatalát tervezik, hogy a nép állandó összeköttetést tarthasson vezéreivel. — Prágában élénken érdeklődnek a magyarországi tótok iránt, egy külön otthont fognak ott fentartani a felvidéki tótok számára. A Sl. Obzor a belügyminister több bizalmas rendeletét közli, amely ügyben — értesülésünk szerint — vizsgálat van folyamatban, kipuhatolandó, mily uton-módon jutottak nyilvánosságra ezen hivatalos okmányok.

Szülésznoi állás rendszeresítették évi 120 korona fizetéssel. Ennyi járandósága lesz például egy 6000 lelket számláló község szülésznoijének, aki ezen díjazásért a szegényeket ingyen köteles ellátni segélyével. A szegényebb néposztálynál nem igen dívik a magzatelhajtás, ugy gondolják, talán ily módon majd közvetve akaratlanul is elértek a nem kívánt cél, hogy minél több gyermekágyas nő elpusztuljon. Mert már csak el nem képzelhető, hogy a 120 korona tiszteletdíj mellett odaadással élhet hivatásának a szülészno. Más foglalkozás után is kell látnia. Amikor a segélyt kívánják a szegények, kénytelen lesz otthagyni a fizető pátiensét s ez nagy önfeláldozást kíván nemde. Vajjon az a más keresetre szorult egyszerű nő, aki 120 korona évi fizetést kap, ugy teljesitheti-e a szegényebb néposztálynál a hivatását, mint kellene, vajjon nem-e a szegény néposztály kárára van az, hogy ily rosszul lesz díjazva a szülészno. — A vidéki szü-

lésznóknak a büntető törvénykönyv paragrafusai között közgyakorli veszélyes mellékfoglalkozása, nem-e abban leli indokát, hogy rendes uton meg nem keresi azt, amire szükségé van?

Az egyik kereskedelmi szaklap speciális dolgot művel legújabbban. Beszerzett információk alapján, amelyek azonban nem mindig egészen hitelesek, — aminthogy az információ Magyarországon számos esetben a személyes rokonszenv, vagy ellenszenv, konkurrencia vagy egyéb okból nem mindig a valóságnak megfelelő, — egyes kereskedelmi cégekről megjegyzéseket közöl. Ez a kereskedő nem fizet pontosan, azt perelték, emez meg végrehajtja magát, stb. Elismerjük esetleg azt is, hogy tényleg való némely esetben az a bizonyos információ, de a ténykörülmények indokát is kell ám kutatni. Pellengére állítanak ott esetleg valakit, aki semmikép sem oka annak, hogy őt egy külföldi cég perli. A rendelt más minőségű árut rendelkezésre bocsájtotta; kisebb mennyiséget rendelt, mint amit címére küldöttek, vagy más egyéb okból nem teljesíteti a szállító cég jogtalan kívánságát és azért kénytelen a bíróság döntésére bizni a dolgot. Most azt írják róla abban a bizonyos kereskedelmi szaklapban, hogy gyakran perlik. Hogy mennyire árt egy kereskedő reputációjának az ilyen hír, azt langoztatnunk sem kell. S ezen insultusok ellen nincs védekezés. Az a bizonyos szaklap ezt a hiradást jónak látja s a magyar kereskedők azon része, akiknek van rossz máju konkurrensa, aki véletlenül információk adásával is foglalkozik, — esetleg iparszerűen, — kénytelen tünni, hogy bemocskolják, piszkolják a névtelenség homálya alatt.

Ujabbban sikerül elérni azt némely helyen, hogy a borital- és huszfogyasztási adót megváltás esetén — a törvény előírása szerint — házilag kezeli a község. A legtöbb helyen azonban még mindig dívik a túrt svindli, hogy színleg alkalmaztatik valaki kezelőnek, de tényleg az illető albérloje a községnek. Szereden szerencsés megoldást nyert a dolog. A község most, hogy a svindli megszünt, néhány ezer forintot keres majd a fogyasztási adón, míg eddig alig néhány száz forint volt a haszon. Az egyes községek, városok vezető férfiai tartásuk kötelességüknek az iránt érdeklődni, hogy áll a dolog náluk s ameny-

nyiben az az abusus dívik, hogy valamely megengedhetetlen módon rövidítették meg a község ezen vállalkozásból kifolyólag, lépjenek fel a legerélyesebben. Amit Szereden el tudtak érni, azt másutt is sikerül elérni s ha Szereden 8—9000 forint lesz most évente az előrelátható haszon, amióta maga a város kezeli a dolgot, másutt szintén arányban kell, hogy legyen ezen fogyasztási adó megváltása után a haszon. Tudtunkkal Pöstyént illetőleg is az a vélemény a községi polgárság részéről, hogy amennyiben házilag kezeltetnék a fogyasztási adóügy, aránylag több jövedelmet hajtana az a községnek, mint most. Altalánosn figyelembe ajánljuk ezen dolgot az érdekelt községeknek.

A budapesti gázgyárak megváltásnak kérdése sok vélemény nyilváníást idéz elő. Pro és contra érv, érdekelt és nem érdekelt nyilatkozata kerül nyilvánosságra. Érdekesek ezek a fejtegetések nagyon. De meggyőzően csak dr. Forbát Tivadar beszélt, aki a becslés alapján megállapította, hogy a megváltás jövedelmező üzlethez juttatja a fővárost. Ezt leszögezni célszerű most, amikor a vidéken még fázna attól, hogy a világitási vállalkozás dolgában saját maga az érdekelt is részesedjen. Atengedik rendszerint a dolgot egy vállalatnak, amely vállalat uzsora kamatokat szed a fogyasztó közönségtől. Ahol egyes „önzetlen” férfiak machinatiója folytan megtörtént már a hiba, ott is arra kell törekedni, hogy a helyzet megváltoztattassék, hogy az érdekelt megváltás a világitási telepet még nagyobb áldozatok árán is, de mindenkép arra kell törekedni, hogy egy ujonnan létesítendő ily telep — ha nem is teljesen az illető város által — de legalább az érdekelt minél szélesebb körben való bevonásával létesíttessék. A haszon ne menjen mindig idegenbe. Legyünk mi a magunk vállalatának urai. Erről a kérdéstről egyébként még bővebben is szölkünk majd.

Szabadkőművesek Nyitrán.

A „Pax” páholy alakítása.

Nem a klerikalizmus ellen.

— Saját tudósítónktól. —

Teljesen megbízható helyről kaptuk a következő szenzaciós hírt: Nyitrán már évek óta terjed

Sirolin

Mivel az ételgyógyász és a tótszóly, megosztott a közből, világhíres, újabb kiadás.

Tüdőbetegségek, számar-
kőhögés, skrofulozis, influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mintthogy értékelten utánszókat is kisének, kérjen mindenki
„Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjt).

„Roche”

ó orvosai rendelésbe a gyógyszerészeknek
— Ára üvegenként 4.— korona.

a szabadkőművesség — legalább számbelileg. Havi összejöveteleiket Budapesten a „Kelet“ nagypáholyban (VI. Podmaniczky-utca) tartják meg. Számszerint kilencen voltak. Minthogy utóbbi időben több új bejelentés történt, a nyitrai tagok részére tervbe vétetett egy külön páholy alakítása.

Megjegyzendő, hogy Nyugat-magyarországon, Pozsonyban, két páholy van, ezek egyike a pozsonyi kőművesek gyűléshelye, másikában azonban a legelőkelőbb bécsi testvérek dolgoznak. Ugyanis Ausztriában tilos a gyülekezés.

A nyitrai páholy a múlt héten alakult meg. Ideiglenes elnökének (u. n. mesterének) egy helybeli dúsgazdag földbirtokos választott.

Azt hinné most már mindenki, hogy az új páholy, mint a világhosszág új bajnokának első célja a reakció ellen való küzdelem lesz. Mekkora tévedés! Az új páholy — híven a legutolsó budapesti naggyűlés határozataihoz — a klerikalizmus ellen „ezidőszert“ nem óhajt állást foglalni és „egyelőre szervezkedéssel fogja előbbrevinni a kulturát.“

Nyugodtan mondhatjuk, hogy az alakulás ily értelemben — fölösleges. Utóvégre, ha komoly férfiak egyesülnek, ezt ne azért tegyék, hogy ódon külsőségek nevelésére és kicsinyes gyakorlása mellett nagy-képi titkolózásba burkolózzanak, hanem azért, hogy a Nyitrán mind szélesebben terjeszkedő klerikalizmus ellen sorompóba szálljanak.

Az új páholy tehát nem fog sok vizet zavarni és méltán sorolható a sűrű és kuglizó társaságok népszerű és elterjedt táborába. Ilyen szerencsénk van nekünk: egyszerű alakul Nyitrán egy szabadkőműves páholy és az is a békés emésztést, délutáni szenderegést, esetleg a kötelező kvaterkázást iktatja alapszabályai közé. Ugyilátszik, hogy már csak a szervezett munkásság az, mely a reakció ellen mer és tud küzdeni.

Nyitrai Plutarch.

Hallatlan ez a Nyitramegye, szólt egy úr, Markhót mar, Turchányi tőr, Steiner kövel dobja őket és Wilczek — will, aber kann nicht.

— Ugy látszik, folytatta egy

másik úr, bogy az egész zenebonában csak Lelley nem lel semmit.

Érdekesek ezek a keresztényszocialista suszterek! Előbb nagy vargabetűt írnak le, elodázzák a sztrajkot, azután sztrajkolnak, de késületlenül, úgy, hogy észreveszik, hogy Kaszalában csizmadiát fogtak, végre beadják derekukat és a tanulság: varga, maradj a kaptafádnál!

— Nekem imponál ez a Pesti Hírlap, Micsoda hatalmas regényt közöl most. Már 87-ik folytatás jelent meg.

— Az semmi. A „Nyitra“-ban megjelent egy regény, melynek egy folytatása sem jelent meg.

NAPIHIREK.

Steiner Gyula könyve.

(A megyei közigazgatás multja, jelene, jövője. Irta Steiner Gyula, Nyitramegye főjegyzője (?) Ára 6 korona. Huszár István nyomdája)

Eloolvastuk. Nem azért, mintha kíváncsiak volnánk a „közigazgatás jövőjére“, hanem, mert szerzője nyitrai, mert házi lapja heteken át üti a dobát mellette.

Hát ez a munka közönséges tankönyv kezdők részére. Esetleg jegyzői vizsgára készülők is haszonnal forgathatják, de ezek se bízzák magukat csak erre, mert ismereteik fogyatékosak lesznek.

Nyelvezete roppant száraz. A „hivatalos magyar nyelv“ legfonnyadtabb virágait egész csokorban találhatjuk benne.

Egyetlen jó tulajdonsága, hogy kiállításra csinos.

Hogy a címlapon a szerző mért nevezi magát „Nyitramegye főjegyző“-jének, nem tudjuk kitalálni. Utóvégre ilyen jargon nevezheti ő magát chinai alkirálynak, indiai maharadzának, sőt Dalai Nagy Lámanak is, tény az, hogy ő nem Nyitramegye főjegyzője.

Egyébként vétek volna el nem ismerni, hogy már az a körülmény, hogy valaki Nyitrán könyvet ír és könyvet ad ki — igen meghatározó és felemelő. Természetes, hogy ez az alapvető érdem még nem dönti el a könyv tartalmi becsét. S—.

Keresztesi Sándor. Lapunk mult számában megkezdett regényünket a szerző betegsége miatt ideiglenesen félbe kellett szakítanunk.

Lapunk egyik barátja írja, hogy mily érdekes volt az Erdélyi Lipót tiszteletére rendezendő jubileum előértekezletének lefolyása. Az ünneplendő kartársai (az izr. elemi iskola tanítói) élü.

kön a nagyérdemű Stark Samu igazgatóval valósággal versenyeztek abban, hogy melyikük tudja jobban az ünnepély programját egy-egy hatásos részlettel gazdagítani. A kollégiális ragaszkodás és szeretet ezen meghatározó megnyilatkozása minden dicsőre méltó. Manapság, hol az egyféle pályák emberei között dül az irigység és a gyűlölködés, ezen önzetlen buzgalom igazán ritkítja párját. Erdélyi Lipót jubileumának legszebb szakaszát ép ez a zajtalan, de benső megtisztelés teszi. A nagy közönség hálája mellé méltán sorakozik a társak elismerése. Ha az ünnepély sikere a kollégák lelkesedésétől függene, nyugodtan fejezhetné be a bizottság az előkészületeket. Ilyen meleg együttérzés, már maga a siker.

Dr. Himmler Miksa, a nyitrai izr. hitközség titkára és hitszónoka állítólag Boszniában kapott állást és így még ez év folyamán hagyja el Nyitrát. Nem óhajtván bizonyos ügyeket felkavarni, egyszerűen konstatáljuk, hogy távozását általános tetzés fogja jutalmazni.

A Gisser-fürdő már megnyílt. Olvasóink figyelmébe ajánljuk ezt a régi, jó hírű fürdőt. Tulajdonosa, Gisser nyug. főgimn. tanár ez idén sem kimélt áldozatokat és a fürdőt teljesen restaurálta.

Madarak és fák napja. A vallás- és közoktatásügyi miniszter 1906. évi április 27-én 26120. sz. a. kelt rendeletével az „Országos Allatvédő Egyesület“ kérelmére a „Madarak és fák“ napjának megtartását az ország valamennyi népiskoláiban elrendelte. Az idézett rendelet értelmében minden évben egy külön nap szenteltessék azon célra, hogy azon a napon a tanító a hasznos madarak természetével, jelentőségükkel, a madarak védelmének és szaporításának szükséges voltával, az erre szolgáló módokkal és eszközökkel az iskolai ifjúságot megismertesse és ugyanazt a napot felhasználja arra is, hogy a fák és cserjéknek a hasznos madarak fészkelésére és szaporodására való befolyását megvilágosítván a fák és a fák és a befűtés nagy jelentőségét is megmagyarázza. Ezt tette minden évben hó 19-én Weisz Samu szakolcai izr. tanító, midőn a vezetése alatt álló növendékekkel, kik ünnepi ruhában valóban gyönyörű tavaszi napon megjelentek, a városligetbe kirándulván a madarak és fák szentelt szerény iskolai ünnepélyt rendezett. A „Hymnus“ elnevelésével kezdődött a „Szózat“ elnevelésével végződött ez az ünnepély.

Az Erdélyi jubileum rendező bizottsága szombaton délután 6 órakor tartotta első értekezletét az izr. népiskola igazgatóságai termében. Megjelentek az ünneplendő volt tanítványai és tisztelői. A bizottság hosszabb tanácskozás után elhatározta, hogy

ENERGIN

Egy egész doboz ára 250 korona.
Kapható a gyógyszerárakban, de biztosan az
Energin vállalatnál Pécsen,
mely 6 dobozt bérmentesen szállított.

Leghathatósabb és legizletesebb bizlaló és vértisztító szer!
Számos előkelő orvostanár és szaktekintély által kitünő eredményre-
kiprobálva!

Gyermekeknél: Siettetni a járást és fogzást, eloszlatja a mirigyeket és az ót-
vart — biztosítja a csontok és izmok ép fejlődését — javítja
és rendezzi az emésztést.

Felnőtteknél: Utólérhetetlen vércépző, gyengékedőknél erősítő mirigyoszlato
szer. — mellbajosoknál megszünteti az izzadást és elősegíti a
gyógyulást.

a jubileumot június hó utolsó hetében üli meg nagyobb szabásu ünnepély keretében, egyúttal örömmel vette tudomásul, hogy az izr. iskolaszék is résztvesz benne. Legközelebbi gyűlését a bizottság csütörtökön este tartja. (Ennek lefolyásáról és eredményéről a „Nyitrai Lapok“ vasárnapi számában lesz részletes tudósítás.) A bizottság ezután is felkéri Erdélyi volt tanítványait és tisztelőit, hogy, amennyiben érdeklődnek a jubileum iránt, írják meg pontos címüket Brenner tanító urnák, ki minden érdeklődőnek készségesen ad felvilágosítást.

Halálozás. Dr. Klein József, a dr. Weisz Vilmos-féle nyitrai ügyvédiroda vezetője rövid szenvedés után elhunyt. Az orvosok véredényelmeszesedést konstataáltak a halál-okául. Általánosan kedvelték dr. Kleint Nyitrán is, mint mindenütt, ahol eddig tartózkodott, medoráért; sympathikus volt ő mindenkinek. Baráti körében jól érezte magát Nyitrán is és betegségének hírére a tisztelői, barátai siettek a betegágyához, azonban oly gyorsan állt be a katasztrófa hogy már alig volt alkalma mindegyik jó barátjának arra, hogy bucsuzzék tőle, a kedves embertől. Dr. Berényi és dr. Barta orvosok minden lehetőt elkövettek, hogy meghosszabítsák a most már a földön pihenő derék ember életét; özv. Marosiné, aki lakásadója volt az elhunytak, szintén önzetlenül fáradozott a beteg körül. De meghalt szegény, aki a halált mindig csak tréfának tartotta. Az ő humora mellett senki sem sejtette, hogy halálos kór pusztítja. Talán maga sem tudott róla. Hiányzik nekünk a mi dr. Klein bátyánk nagyon, igaz fájdalommal tölt el az a szomorú tudat, hogy okos szavát már nem lesz módunkban hallgatni. Még a legutóbbi esküszéki tárgyaláson szerepelt mint védő és szellemes bonmójtjaival megnevetette hallgatóságát a szünetekben. Elmondta, hogy: a védencénél, aki a nyóását meggyilkolta, alkalmasint a 92. §-t fogják alkalmazni, mert csak enyhítő körülmény, hogy az anyóssal szemben követte el a dolgot. Jó kedvű volt mindig és kollégái, egyéb barátai igen szerették. Most ott nyugszik a temetőben, oda kísérték el jó barátjai tisztelői. A temetés a zsidó kórház halottas kamrájából indult. Megjelent a temetésen a személyes jó barátain kívül, az ügyvédi kar számos előkelő tagja, a jeleltek kivétel nélkül, ott láttuk Orel pénzügyigazgatót, Ujfalussy törvészéki bírót, törvészéki jegyzőket. A tisztességes, derék dr. Klein-t halálában is megtisztelték még azzal, hogy eljöttek, őt kísérni utolsó útján. Ravatalánál nem beszél senki, mert valamilyen okból ez most ezen napon megengedve nem volt. Dr. Strasser Mózes teljesítette volna e szomorú kötelességet. Nem kellett ide besséd, mindanyian, akik kiki-

sértük a mi jó barátunkat, ki a temetőbe és rádobtuk a hantot a sirjára, tudjuk mi igen jól mit akart mondani a szónok, mit érzett ő is. A temetésre érhetett már csak Nyitrára az elhunyt testvéröccsége dr. Klein ügyvéd és édes nővére. Itt történt azután a kínos incidens, hogy az édestestvért, a nőt be nem engedték a sirkertbe, ott kellett állnie künn a szegény urinőnek a sirkert előtt, amíg benn temették az öccsét. Természetesen nem maradt egymagában az urinő, de az csak véletlen. Ezt a furcsa előírást el kellene törölni, hogy nőnek a sirkertbe a szertartás alatt nem szabad bemennie. — Dr. Klein József bucsuzunk tőled, a szerető jó barát eltávozott tőlünk örökre. Nyugodj békében, Isten veled!

A szigeti Arnold-féle hidegfürdő már megnyitott. A nyitraiak ezen kedvenc fürdője, ahol a teljesen tiszta vizet kapja a fürdőzőközönség, nagy látogatottságnak örvend és özv. Arnoldné fáradhatlan buzgalmanak és áldozatkészségének köszönhető, hogy a közönség minden irányban kielégítve találja igényeit. Figyelmesség az alkalmazottak részéről, tiszta, szép fürdő ruha s egyéb dolog, jó gondozása az ott hagyott fürdőruhának, mindez jól esik a vendégnek és ilyesmik hozzájárulnak ahhoz, hogy szívesen keresse fel az ember az Arnold-féle fürdőt, ahol azután a fürdő után néhány lépést téve, ott a jó vendéglő, ahol jó sör, bor, étel bőven és olcsó áron kapható.

A Nagytapolcsányi Leányegyesület f. hó 18-án tartotta tisztújító közgyűlését. Megválasztott: Neumann Arnoldné elnök, Hecht Piroška alelnök, Weisz Armin igazgató, Philipsohn Leontin jegyző, Felsenburg Aranka ellenőr, Rosenberg Rella pénztáros, Weisz Margit h. jegyző és könyvtárnok, Linkenberg Margit háznagy és 14 tagból álló választmány. Most már azonban reméljük, hogy az egyesületben azelőtt napirenden volt összetűzések nem fognak ismétlődni. A szülők is a legszívesebben veszik, hogy a leányegyesület vezetését Weisz Armin igazgató-tanító veszi kezébe, ki mint példás és hozzáértő ember a legjobban megfelel ezen tisztségnek.

Faludy Béla m. kir. államvasuti fő-tisztviselő, akinek egy balesetből kifolyólag történt kellemetlenségét a lapok elferdítve adták elő, minap visszaérkezett Nyitrára és okmányokkal igazolta, hogy az ellene megindított eljárás, mely egyébként már megszüntetett — alapnélküli gyanúsítás volt csak. A Nyitra annak idején ugyancsak ellenőrizhetlennek, valótlanok állította mindazt, amit a lapok irtak. Egyébként Faludynak a legteljesebb elégtételt szolgáltatotta maga a bíróság, amikor az eljárást ellene megszüntette.

Nyitrán ismét korán oltják el a gázlángokat. Ellenőrzést gyakorolni minél gyakrabban, magas büntetést kellene kiszabni e miatt, akkor jól égne a gáz.

Képviselőtestületi közgyűlés N. Tapolcsányban. A keddi f. hó 18-iki képviselőtestületi ülésre nagy számmal gyűltek egybe a képviselőtestület tagjai. A mindössze 5 pontból álló tárgysorozat csaknem két óra hosszat tárgyalták az egybegyűlt városatyák. Ezen ülésről tudósításunk a következő: Skopecz István bíró üdvözölte a megjelent városatyákat és miután a határozatképességet megállapította, az ülést megnyitja. Több képviselőtestületi tag kívánságára a napirend tárgyalása előtt a múlt ülés jegyzőkönyve

olvasatott fel. A napirendre térve, elhatározta a képv. testület, hogy az építendő róm. kat. iskola részére a Vásártéren 804 öles telket enged át az özv. Fülöppné által a vasuti állomás közelében lévő e célra felajánlott telek ellenében. Felsenburg József kifogásolja, hogy a III. oszt. kereseti adó tárgyalásához kiküldött bizalmi férfiak között Burza képv. test. tag, ki a kereskedők ellen alaptalan feljelentést tett, a pénzügyigazgatóságnál helyet foglaljon. Burza kijelenti, hogy visszalép a feljelentéstől és egyszersmind sajnálatát fejezi ki a történetek felett, egyben egy másik képviselőtestületi tagot nevez meg, ki felbujtotta az alaptalan feljelentés megtételére. A képviselőtestület ezek után egyhangulag mint bizalmi férfit a III. oszt. kereseti adó tárgyalásához Dr. Spitzer Gyulát bizza meg. Galovics Vincét, ki házának felépítése alkalmával az utvonalon kívül épített a képv. testület a Skopecz bíró által indítványozott 7 kor. 50 fill. bírság helyett, — hogy ezáltal példát statuáljon, — 75 korona bírsággal sújtotta. A régi temető melletti utfogalás ügyében érdemlegesen egyelőre nem hozott a képv. testület határozatot, hanem jogi bizottságot küld ki előzetesen a tényállás és az ut jogi természetének megállapítása céljából. Burzának a község részére való italmérségi engedély kieszközölése iránti indítványa felett Hollady J. hozzászólása után a képviselőtestület egyelőre napirendre tér. Végül az iparostanonciskola felügyelőbizottsága részéről beadott tandíjak megállapítására vonatkozó kérvény intéztetett el kedvezően. Az egész közgyűlés különben elég csendesen folyt le és helyén való volna, ha az üléseken kellemetlenkedni szerető városatyák, — belátva megnyit ártanak ez által a község érdekének, — a minden tekintetben megbízható előjáróságot nehéz feladatában a közügyek igaz szeretetével támogatnák.

Házasság. Mix Ferenc nyitrai m. kir. posta és távirafelügyelő, a nyitrai posta és távirahivatal főnökének fia, ifj. Mix Ferenc budapesti postatiszt, tartalékos honvédbadnagy a múlt napok egyikén tartotta esküvőjét Pelkó Etelka urleánnyal, Pelkó Jakab ujvidéki építész bájos leányával. Gratulálunk!

Paska plébános nevével kapcsolatosan azt írja a Nym. Sz. hogy egy levele a postán elveszett és az idegenek kezébe került. A cikkben holmi ujlapiadák voltak megírva és a véletlen úgy hozta magával, hogy az érdekelték kapták kézhez a levelet (vagy cikket). Akárhogy történt a dolog, igen helyes, ha megindul a vizsgálat, mert gyakori már az eset, hogy valaki megtartja a nem néki szóló leveleket, amelyek tévedésből kerülhetnek csak egyes más helyekre.

Tanítógyűlés. A Nyitrai Általános Tanítótestület szakolca-szenic-miavai járáskör f. évi június hó 3-án délelőtti tíz órakor Sasváron az állami elemi iskola helyiségében rendes tavaszi közgyűlést tartja a következő napirenddel: 1. Elnöki megnyitó és előterjesztések. 2. A múlt gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. 3. Tanítófiak otthona létesítését biztosító módosítók tervezete. Vitatétel. 4. Nyugdíjtörvény módosítására vonatkozó javaslat. Előadó: Kropácsy István szakolcai állami elemi iskolai igazgató. 5. Az új tanterv és utasítás végrehajtása körül észlelt megfigyelések. Vitatétel. 6. Beérkezett pályamunkák felolvasása. 7. Indítványok. 8. A jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldetése.

A Nyitrai Általános Tanítótestület Szm. legutóbbi számában egy névtelenség aláírt a megírt valaki híradása folytán egy a Nagytapolcsányi Szeszfnomító rgt.-ot alaptalan rágalommal illető napihír látott napvilágot,

melyben az orvul, magát megnevezni nem merő beosületrabló abszurd állításaival akar a jó hírnévnek örvendő vállalatnak ártani. A részvénytársaság igazgatósága, mivel még ezen állítólagos vádakról ezideig csupán a lap által értesült, a gyalázatos förmédvényre egyelőre nem reflektál, csupán a névtelenül köpködő napihir szerzője ellen tette meg illetékes helyen a feljelentést.

Eltűnt. A Nyitrai Lapok jelentette a nyitrai törvénytársasági kiadó Záborszky Márton sikkasztási esetét, amely esetből kifolyólag elvesztette az állását. Most arról értesülünk, hogy Záborszky megtérítette a kárt és azzal el is tűnt. Felesége, aki Nyitra mellett tanítónő, hollétéről mit sem tud. Elfogató parancs van kiadva Záborszky ellen, mert a büntető eljárás folyamatba tétetett már.

Betörés a templomban. A Mária hegyi templomban f. hó 18-án déli 12 órakor betörték és onnan az ajtó mellett levő perselyt felfeszítették s körülbelül 1 k-t loptak.

A nyitrai kir. iparfelügyelőség ideiglenes vezetésével Krám Antal van megbízva.

Halálozás. Link József szesznagykereskedő Nyitrán, hosszabb betegség után meghalt. A derék ember elhalálozását általánosan sajnálják. Igen nagy a részvét.

Uj bölcsészeti doktor. Vissnyovszky Rezső, akinek írói munkásságát lapunk olvasói is megismerni alkalmuk volt, e hó 15-én kitüntetéssel tette le a bölcsészeti doktorátust. Gratulálunk.

A nagytapolcsányi szeszfinomító ellen támadást intéz valaki a Ny. Szemlében, Valamegyes csalással vádolják ott a részvénytársaságot s a család felderítőjeként Rettegny finanszírozást nevezik meg. Az egész leírt eset teljesen valószínűtlen ugyan, de a szeszfinomító a maga részéről mégis kérte a vizsgálatot, amelyet Orel pénzügyigazgató helyettes el is rendelt, de aziránt is érdeklődik majd a felettes hatóság, ki az a hivatalos személy, aki a feljelentés megtétele előtt ily tapasztat (?) dolgokat újságba... A fejleményeket várjuk mi is érdeklődéssel.

Kérelem. Azon tisztelt gazdákat, kiknek az ideai vetésnél alkalmuk volt az időkülönbséget az impregnált és a nem impregnált takarmányrépamag kikelése között megfigyelni, felkérjük, sziveskedjenek eziránti tapasztalataikat, akárhonnan szerezték is be a nem impregnált répamagot, közvetlenül Mautner Orlón nagykereskedésével, Budapest, Rottenbiller utca 33. közölni. Miután az ideai pontos megfigyelésekre a Mautner cégnek ugy a tiszta igazság, mint a közérdek szempontjából szükség van, nagyon kéri, előzetes köszönetének hálás kifejezése mellett, e tényleges adatokat 8 nap alatt akár levelezőlapon is, vele tudatni.

Gyermekek oltása. Szokolcán a kisdedek kötelező oltása vasárnapon kezdődött meg és míg ho nem fejezi az oltó-orvos, addig minden vasárnap délután 1 órakor lesz az oltás a városi főjegyző irodai helyiségében.

Képviselőválasztás küszöbön. Dr. Osernoch János csanádi püspök installációja alkalmából a Temesvárott időző képviselőtársai előtt kijelentette, hogy a szokolcai választókerület országgyűlési képviselői mandátumáról lemond. A nemzetiségi jelöltnek győzelemre legnagyobb a kilátása.

Jótekonyczélú gyermekszínelőadás. A „Nyitrai Magyar Tanítók Otthona” javára a miavai állami elemi iskola tanítótestülete az iskola növekedékeivel szépsikerű műkedvelői előadást rendezett. Józsa Géának „A sikerült próba” című egy-

felvonásos vigjátékát és Gáspár Imrénének „Tavaszi és téli versengése” című, két képből álló színjátékát adták elő a 6—12 éves kis nebulók minden várakozást felülmúló ügyességgel. Méltán megérdemlik az elismerést érte a darabok betanítói, az estély főrendezői Rédl Julia és Szlávi Ilona tanítónők, kik e nemzetiséglakta vidéken ily módon is igyekeznek hivatásukat teljesíteni.

Betöréses lopás. Kolyotorszky Femicska feljelentést tett a rendőrségnél, hogy zárt szobájából és zárt szekrényéből, melyben 100 korona volt aranyban, ismeretlen tettes a lakat és szekrénybe fel törve két darab 20 kor. aranyat eltulajdonított. A humánus tettes kerestetik.

Elítélt betörők. Az Antmann Adolf nyitrai órás kárára a múlt évben elkövetett betöréses lopás tetteseit, Jalsovics Antalt és Schwarz Lajost a nyitrai kir. törvénytársaság elítélte, előbbi 3 évi fegyházra az utóbbit 1 év és 3 havi börtönre. Védők voltak Dr. Lóránd József és Faith Fülöp.

Váltóhamisításért ítélték el Nyitrán a héten Homola György nagysurányi parasztembert 1 évi fegyházra. Védő volt Dr. Zoltán Armin.

Műkedvelői előadás. A szokolcai Gvadányi-kör műkedvelői által május hó 3-án kiváló sikerrel színre hozott „Jancsi és Juliska” című mesejáték közkívánatra mélyen leszállított helyárak mellett vasárnapon e hó 17-én esti 8 órakor másodszo került színre.

A víz mint a gyomor- és bélbetegségek óvószere. Mindenki tudja, hogy a Karlsbadban és Marienbadban gyógyulást kereső gyomorbetegnek legnagyobb kontingensét magyarok alkotják. Ennek oka pedig az, hogy a magyar konyha igen izletes, de meglehetősen nehezen emészthető táplálékokkal látja el fogyasztóit, továbbá az, hogy a magyar ember az étkezés után boritalhoz van szokva. A bor pedig a zsíros ételek emésztését gátolja. A táplálkozásnak ezen betegségekre vezető hátrányait az ivóvíz van hivatva kiküszöbölni. Erre azonban a víznek tisztának, jónak és olyanak kell lennie, hogy a táplálékot az emésztéshez kellően előkészítse. Közismert dolog, hogy e célra mohai Agnes-forrás a legelső sorban felel meg, mert nem csak kitűnő oldószere a tápanyagoknak, hanem alkalikus víz lévén, tisztá is, a gyomrot az emésztő nedvek elválasztására alkalmasan izgatja s kellemes ízű borital. Háztartások nagy üvegekben a mohai Agnesvizet különösen olcsón szerezhetik be.

Emésztési zavar tüdőbajosoknál egyike a legkellemetlenebb komplikációnak. Ezen betegek, kik a legjobb táplálkozásra vannak utalva, az étvágy megszű-

nése nagyon moggondolandó körülmény, melynek folytán a különben jó eredményt hozó kreozot készítmény, mely a gyomrot megterheli és kellemetlen ízű a beteg által nem szívesen vétetik. Szerencsére tezik egy kreozot készítmény, mely mindezek kellemetlen bajokat elmulasztja. A „Sirolin-Roche” nem zavarja az emésztést s kellemes ízű fogva étvágytalan betegek is kedvelik. A gyomor működésére a legjobb hatással van. Kapható minden gyógyszerárban.

Magyar Otthon. Tisztelt olvasóink becses figyelmébe ajánljuk a Budapest, VIII., Főherceg Sándor-utca 30. sz. alatt levő Magyar Otthon Penziót. Mérsékelt árban elegánsan butorozott, különbejárta szobákat lehet ott bérelni s esetleg teljes ellátás is kapható. Csoportos jelentkezőknek megfelelő kedvezmény. Szigorúan családai otthon.

Engel Adolf elsőrendű fehérnemű gőzmosóda és vegyi tisztító intézete **Budapest**, főúter VI. ker. Vasvári Pálu. 11. szám, fiókúter VII. ker. Erzsébet-köru 17. sz. Telefon 14—23. Vidéki megbízásokat gyorsan és pontosan eszközöl.

Különlegességet nyújt a nyitrai Nemzeti szálló derék tulajdonosa Braun Vilmos vendégeinek a kávéházában. Olasz cukrászt szerződtetett legújában, aki a fagyaltot készíti és amellet, hogy ahhoz kitűnően ért, még egy különleges finom jó dolgot készít: a pezsgősfagyaltot, amelyet ma már általánosan kedvelnek Nyitrán.

Érdekes rágalmozási és becsületsértési per foglalkoztatta f. hó 16-án a nyitrai kir. törvénytársaság büntető felebezési tanácsát. Dr. Pereszlenyi Henrik nyitrai ügyvéd feljelentést tett Dr. Grósz Mór nyitrai ügyvéd ellen, előadván, hogy többi egy közzöttük folyó polgári perből kifolyólag a bécsi hitelezőegylettől követelésének Dr. Pereszlenyi által még ki nem egyenlített részét követelvény nevezett egyletnek levélben állítólag megírta, hogy ugy az egylet, mint Dr. Pereszlenyi a megszorult kereskedőtől mindenféle napidijakat törvényes alap nélkül jogtalan fenyegetésekkel szedtek be. A hitelező egylet belátván a vád alaposágát nem lépett fel Dr. Grósz ellen, míg Dr. Pereszlenyi azon okból, hogy Dr. Grósz az ellene már elejtett polgári pert most már a bécsi hitelezőegylet ellen indította meg, az indítványozási határidő utolsó napján a fenytő eljárást megtette a levél alapján Dr. Grósz Mór ellen. Anyitrai kir. járásbíróbírósnál Lihan Jenő kir. albiró tárgyalta az ügyet. Dr. Grósz vádlottnak a valódiság bizonyításának megengedése iránti kérelmét megtagadta, őt becsület-

GLEICHENBERG

KLIMATIKUS
GYÓGYHELY
Stájerország

Nyári évad: Május 15-től október 1-ig.

Félapin jellegű legkedvezőbb klimatikus viszonyok.

Gyógyjavallatok: légzőszervek, (hurut, astma, emphysema,) szivizom

betegségei, idegbajok, rekonvalescentia.

Gyógyeszközök: inhalációs és pneumo-terapia, szénsavas fürdők, hideg-

víz-gyógyintézet, gyógygimnasztika, napfürdők stb.

Gyógyforrások: Konstantin, Emma-forrás, Johannis-kut, Klausenforrás

Gazdagon illusztrált prospektusokat küld, lakás és kocsiról gondos-

kodik a fürdőigazgatóság.

sértésben mondotta ki bűnsnek és f. évi január 15 én 100 kor.pénzbüntetésre ítélte. A büntető felebbezési törvényszék f. hó 16 án Dr. Grósz alapos felebbezése és kimerítő jogi fejtegetései alapján a járásbíró ítéletét egész terjedelmében megsemmisítette és új eljárás végett az iratokat leküldötte a járásbírósnak, hogy az új ítéletet hozzon. A felebbezési tárgyalás 1 és fél óráig tartott. Figyelemre méltó véletlen, hogy épen január 16-án semmisítette meg a budapesti büntető törvényszék a budapesti büntető járásbírósnak ítéletét, melyben Polónyinak Heltai és Komlós elleni rágalalmazási perében a valódiság bizonyításának megtagadásával Heltait és Komlóst ugyancsak rágalalmazási és becsületsértési ügyben elítélte. Dr. Pereszlényit a felebbezési tárgyaláson dr. Kramer Emil nyitrai ügyvéd képviselte, ki a magánvád érdekében az ítélet megsemmisítése ellen tiltakozott.

Ellenőrzés akadályokkal. Bélyi Mihály országos tornafelügyelő ellenőrzési szemlét akart Nyitrán tartani a főgymnáziumban, de akkor véletlenül bankettre engedtetett át a tornaterem és úgy máskorra kellett halasztani a látogatást.

A nyitrai malommunkások sztrájkjáról a „Malommunkások lapja“ hosszú magyar és német cikkben ír, leközi egyuttal a „Nyitra“ multkori feltűnést keltő ezen sztrájkokról szóló cikket magyarul és német fordításban.

Miniszeri biztos Nyitrán. Magyar Kossa Géza pénzügyminiszeri titkár tegnap érkezett Nyitrára valamely igen fontos ügyben mint miniszeri biztos. Az italmérés jogok létszámának vizsgálata és egyéb dolog ellenőrzése mellett állítólag egy nagyobb szabású visszaélés ügyében is fog vizsgálatot tartani. Természetesen hivatalosan úgy jelzik a dolgot, hogy a miniszeri titkár csak a szokásos ellenőrzést eszközöli.

A cipészegédek sztrájkja Nyitrán. Több mint egy hete, hogy a nyitrai ker. socialis cipészegédek sztrájkba léptek. 25% béromelést kívántak, amit a mesterek megadni nem voltak hajlandók, de már megtörtént volna — egy megfelelő megoldással — a megegyezés, de közbe adott szava ellenére — az egyik cipész Sulgan András, megadta a 25%-ot s ezzel megakadt minden további tárgyalás. A városi főjegyző Gyürky Ferenc mint iparhatósági biztos, a maga részéről mindent megkísérelt, de fáradozása eredménytelen volt. Már a szombati tárgyaláson kinos incidensek történtek. Sulgan András egy derék asszony ellen, aki férje halála után tovább vezeti az üzletét, csunya módon neki-rontott, azt hangoztatván, hogy addig nem nyugszik, míg Brichta Arminné tönkre nem megy. Ezt mondta a szaktárs. — A segédek igen jól érzik magukat a sztrájk-tanyán, amely a keresztény munkásegyletben van. Ott kugliznak. Reggeli, ebéd, uzsonna, vacsora és szivar van bőven és bor is, ami a fő, ingyen. A cipészek (mesterek) mint pártoló tagjai az együletnek úgy látják most, hogy az ő pénzükhöz tartják ki a sztrájkolókat és ez fáj nekik. Ki is lépnek majd az együletből. Panaszra mentek a mesterek, a nyitrai szakcsoporthoz Csernyák József elnök vezetésével az alispánhoz. Szőke Antal beszélt s kért intézkedést az irányban, hogy a ker. munkásegyletben meg ne engedjék a sztrájk-tanya, aminthogy ez másutt sem engedtetik az együletben. Egyszerre senki sem tudott ilyenemű tilalomról és meg is hagyták a sztrájk-tanyát ott az együletben, de az alispánnal tett panasz folyamánakép Dr. Kaszala János egyleti titkárt, akit a cipészek szónoka azzal vádolt, hogy ő biztatja a segédeket a sztrájkra, másnap emiatt a rendőrségre ezitálták. — Remegve jelent meg a kapitány előtt, de nagyobb baj egyelőre nem történt. Sulgan Andrásra nézve az ipartestület választmányi tagjai egyénenként kimondták, hogy

vele megszakitják az összeköttetést, reájuk nézve nem létezőnek fog tekinteni ez a szaktárs.

Tavaszi a szigeten.

Az erdőn át keresek ibolyákat,
Majd leülök egy vén, kopott fapadra,
Sok-sok fura figurát róttak arra.
És a nevét is sok szépséges lánynak.

Három tehén gondtalan ballag ott,
Fölöttem lepkék kergetőznek vigan.
Kéjes bizsergést érzek lábaimban
És fürgé kedvvel tovább haladok.

A távolból, a fák között, jó Nyitra
Tünik fel, mint egy kövé meredt álom,
Másfelől a zabori kék hegyek.

És minthogy a fürdő ajtaja nyitva,
El-eltűnődve a romlott világon,
Mindentre készen — fürödni megyek —

Nyilttér.

Ezen rovatért a szerkesztőség nem felelős.

Klerikális arcatlanságok. A klerikálisok helybeli két csaposa e héten a malommunkásoknak nemrég kudarcra végződött sztrájkjukból kifolyólag, majdnem egyértelműleg a legarcatlanabb módon rágalmazták a helybeli szakszervezetek titkárát. A garasos piszkos ugyanis azt állítja róla, hogy a sztrájkoló munkásoktól 6—6 koronát kért. Hát ilyen alávaló, kvalifikálhatlan rágalomra csak a kereszt jele alatt harcoló klerikálisok képesek. Mert az illető nemcsak hogy pénzt nem kért, hanem még támogatást is helyezett kilátásba a munkásoknak. — De ezzel szemben igaz az, hogy a munkások, kik aker szociális együletben egy kis pénzeckét takarítottak meg, azt maguk közt segély gyanánt ki akarták osztani. Mikor azonban a népbankban fel akarták venni saját pénzüket, ott annak kiadását egyszerűen megtagadták azzal a megokolással, hogy Kaszala letiltotta a pénzt és csak hosszas utánjárásal sikerült saját pénzükhöz jutniok, de akkor is különböző címen egész csomó pénzt visszatartottak. Ez a való tényállás. Tehát nem a szakszervezeti titkár kért 6—6 koronát, hanem ugylátszik a ker. socialis vezér urak akartak ilyenformán egy kis mellékjövedelemhez jutni a szegény munkások pénzéből. Egyébként is még részletesebben visszatérünk a malommunkások mozgalmára.

Alpha.

Megfertőzött város.

Prostitúció bűne. Mindenki beteg.

— Saját tudósítónktól. —

Nagytapolcsány, május 18.

Városunk lakossága hallatlan izgalomban van. Röviden szólva: a helybeli nyilvános ház egy nője révén igen sok fiatal ember lett megfertőzött, a baj természetesen tovább terjed. A hatóságot e borzasztó csapásban nem lehet vádolni. Az ellenőrzés olyan, mint előbb volt. Inkább a fiatalság vétkes könnyelműsége és gondatlansága az oka a veszedelemnek.

Nagytapolcsány fiatalsága tehát beteg. Természetesen, hogy ezt általánosan nem lehet mondani, mert sokan távolartották magukat. Azonban még ezek is közvetve megkaphatják a betegséget, kivéve, ha egyideig bucsut mondanak minden szerelemnek.

Megjegyzendő, hogy az illető nő már a kórházban van. Dr. Fridrich főorvos utasítására a nyilvános ház valószínűleg még e hét folyamán ideiglenesen bezáratik.

—nn.

Szerkesztői üzenet.

Henriette. A regényt tényleg S. R. írja.

—X.—Y. Hogy a keresztényszocialisták sztrájkolnak — mindenesetre furcsa. Ugy tudjuk, hogy Kaszala fellépését és akcióját a klérus nem helyesli.

Ka-ba. 1. Az illető kerítőő üzemeit lapunk egy munkatársa már hosszabb idő óta tanulmányozza és máris értékes anyag birtokában van. Többek között megszerezte az illető kerítőő hiteles lajstromát, tarifával együtt. Ha a raktáron levő hőlgyek névsorát nem is fogjuk közzétenni mégis alkalmunk lesz az ügygel behatóan foglalkozni. Ön elborzadna, ha hallaná, mily „előkelő uriaszonyok“ állanak az illető nő rendelkezésére. 2. Nem közölhető. 3. Nem.

Enk. Sz. nem volt nyitlan darabont, de Cs. intimusai közé tartozott. Egy időben keresztényszocialista volt, jelenleg liberális alkotmánypárti. Hogy a jövőben milyen párti lesz, azt a mindenkori tényleges főispán határozza meg.

S-r. Ön csodálkozik azon, hogy majdnem valamennyi helyi hírlap nyalja a jóformán még menetben a főispán talpát. Hja, hát nem tudja, hogy az ő feltejtésére utalja ki a miniszterelnök a szubvenciót?

J-s. A nyitrai sziget jelenlegi bérleje a közönség kívánalmainak mindenben elegendő tesz. A kiszolgálás figyelmes, az ételek és italok frissek és jók. Hogy ennek dacára mért nem mennek többben a szigetre, annak oka az, hogy a nyitraiak nem tudják eléggé méltányolni ezt a gyönyörű helyet.

D. J. Panaszát a nyitrai gázgyár uzsora árai tekintetében átolvassuk és amennyiben tényleg úgy áll a dolog, amint mondja, módot találunk oly akció indítására, amely szükségtelemmé teszi a gázgyár igénybevételét a felszerelést illetőleg.

Egy biztosító-társaság története.

Az első magyar általános Biztosító-Társaság felszázados (1857—1907) jubileuma alkalmából Emlékkönyvet adott ki, amely mindazon lényeges adatokat tartalmazza, melyek a befejezett 50 üzleti évre vonatkoznak a társaság felszázados pontos, világos és hű történetek ecsetelésével, alapításától fogva a mai napig. Az Emlékkönyv, melyhez előszót Ormody Vilmos vezérigazgató írt, 22 nyomtatott iven hű képét adja a Társaság 50 éves munkásságának és vagyoni állapotának, megjelöli annak kulturális feladatát és föltűnteti a Társaság céljait és teendőit. Függelékül pedig 2 nyomtatott ivnyi terjedelemben ismerteti az első magyar általános Biztosító-Társaság működésének statisztikai áttekintését 1858-tól 1907-ig. — Tíz fénymeszteti kép is van az emlékkönyvben, melyeken sor szerint láthatók: az első magyar Biztosító-Társaság dicső alapítói, báró Lévai Henrik, Ürményi József, báró Harkányi Frigyes, gróf Lónyay Menyért,

gróf Károlyi György, Samssich Pál, gróf Károlyi Gyula, gróf Csekonics Endre, Ormody Vilmos. — A nagy gondnal és fáradtságos munkával összeállított történeti mű fényesen mutatja, hogy az első magyar általános Biztosító-Társaság félszázados működésének határmesgyéjéről a lefolyt ötven évre azzal az öntudattal tekinthet vissza, hogy nem csupán önmagának, hanem csupán azoknak vált hasznára, kik dolgában tőhéjükkel vagy munkájukkal érdekelve vannak, hanem hogy a szó legtágabb és legszebb értelmében közhasznú is volt.

BENEDEK TESTVEREK

elsőrendű angol szabók

NYITRA,

Tóth Vilmos-utca 15 s...

Bel- és külföldi szövetekben
dús választék

Mintákat vidékre kész-
séggel küldünk.

Mértéknek elégséges egy viselt ruha.
Levelező-lapon való meghívásra sze-
mélyesen jövünk.

Pontos és szolid kiszolgálásról bizo-
sitjuk t. vevőinket.

Részvények

Nyitra és Vidéki részvénye-
ket veszünk és eladunk.

Ezekre magas kölcsönt nyuj-
tunk olcsó kamattal mellett.

Róth Testvérek
bankbizomány-üzlet,
NYITRÁN.

Zsir

Mindenkit, aki a háztartás nehéz gondjaival
küzd érdekelni fog, hogy a legdrágább élelmi-
cikk teljes pótlására csak az általánosságban
szakértői tekintélyek által kitűnőnek elismert

Kalács Alexin (koser)

alkalmas.

Tiszta kókusz kivonat

teljesen szag- és utóizmentes.

Kapható minden mennyiségben egyedül

Pollák Károlynál,

NYITRA.

Globin

a legjobb és legfinomabb
Czipó tisztítószert

Egyedüli-gyáros-Fritz Schulz jun. részv. társ. Lipcse és Eger.

2255./1908, t. k. sz.

Hirdetmény.

Kisdovoran és Bellesz községnek teleknyvi betétei az 1886: XXIX., az 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t.-cikk értelmében elkészítették és a nyilvánosság-
nak átadatván, ez azzal a felszólítással tétetik közre:

1. hogy mindazok, kik az 1886: XXIX. t.-cikk 15. és 17. §-ai alapján — ideértve e §-oknak az 1889: XXXVIII. t.-cikk 5. és 6. §-ában és az 1891: XVI. t.-cikk 15. §-a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889: XXXVIII. t.-cikk 7. §-a és az 1891: XVI. t.-cikk 15. §-a) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket, azok pedig akik valamely tehertétel átvitelének az 1886: XXIX. t.-cikk 22. §-a, illetve az 1889: XXXVIII. t.-cikk 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből keresetüket hat hónap alatt, vagyis az 1908. évi november hó 20. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatóságához nyújtásuk be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886: XXIX. t.-cikk 16. és 18. §-ainak esetében — ideértve az utóbbi §-nak az 1889: XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1908. évi november hó 20. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyújtásuk, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt esetekben kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármely irányban sértve vélik, — ideértve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889: XXXVIII. t.-cikk 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1908. évi november hó 20. napjáig bezárólag nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmúltá után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek mindazok a elek, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind fegyszerű másolatokat is csatoltak vagy ilyeneket pótlólag benyújtának, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A nagytapolcsányi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság 1908. május hó 14.

Váray,
kir. járásbíró.

VIDÉKI NAGYOBB GYÁR KERES

fiatal keresk. akadémiát vagy iskolát végzett comptoiristát, ki a magyar és német nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírja. Gyors és gépiró előnyben részesül. Ajánlatok bizonyítványmásolatokkal „P. K. 342“ jelige alatt az Általános Tudósító címére Budapest, Erzsébet-körut 41. címzendők.

SIRUP-PAGLIANO a legjobb vertisztítószert. Feltalálója Girolamo Pagliano florenzi tanár, 1838 óta állítja elő. Sirup Girolamo Pagliano a legjobb és legbiztosabb hashajtószert, mely 1838 óta sok ezer családnál a legjobb eredménnyel használtatik. Orvosi rendeletre minden jobb gyógyszer-tárban kapható. Megszünteti a székrekedést és annak következményeit, mint vértorlódás a fejbe stb., előmozdítja az anyagcsere és vértisztítóan hat bőrkiütések, csusz, köszvények stb. Megrendelések intézendők: Girolamo Pagliano tanár Florenz (A 49) Via Pandolfini. Elismerő leveleket és prospektust ingyen és bérmentve küld a vezérképviselő: Dr. F. Herzog, Wien, VII. (A 49) Mariahilferstrasse 48. Gyógyszertárak fölerakatként kedvező feltételek mellett kerestetnek.

Meitner Miksa

cukrázda és sütődéje

Nyitra, Megyeház-utca 2, szám.

Mineennemű itthon készült befőttek kaphatók.

Kenyérsütés elvállaltatik.

Naponta 2-szer friss sütemény, lakodal-
makra és paszitákra.

Alkalmi finom cukrász-sütemények a legfinomabb kivitelben házhoz szállítanak.

Pontos és szolid kiszolgálás!!

Spitzer Miksa

bádogos és szerelő

NYITRA, Erzsébet-út 22.

Elvállal mindennemű épület-bádogos munkát, ugymint: tetőfedés, csatornázást, fűrdő-kádak, konyha berendezést, fűrdőszoba és angol klosett berendezést.

Házi villanycsengő készitést és javítását a legújtanosabb árban 1 évi jótállás mellett elvállalok és ezeket kezelés alá veszem.

Levelező-lapon való meghívásra vidékre is elmegyek.

Kiváló tisztelettel

SPITZER MIKSA.

Szőlőoltványok

szokvány minőségben 22 csemege, 28 borfajban, háromféle fajtisza alanyon I. oszt. 180 kor, 1000 drbonként. II. oszt. kis szépségűhával 90 kor, 1000 drbonként.

Készlet 419,000 oltvány.

250000 vadgyökerez, Portalis, Solonis, Rup Monticola, Aramon, Rup, Gansin I. és 2. sz

Kérjen árjegyzéket

„Vállalati szőlőtelep“

Billed, Torontálmegye.

„VISVIT“

(vis vitae - Életerő)

A legtekélyesebb erőtte a Jelennek
legbiztosabban **edzi** minden
ideggyengét és **erőtlent**.

Az első berlini és bécsi kórházak vezető orvosai és tanárai kijentik a „Visvit“-et mint a leghatósabb, legtisztább és legtekélyesebb

erőanyagát a Jelennek!

Visvit visszafejleszti az ideganyagot az összes étegekben: vért képez, edzi az idegeket és szilárdítja a csontokat. „Visvit“ 3 kor. 60 f. arban beszerezhető.

Táplálókészítmény vérszegény gyermekek részére.

Kéretik, pontosan a császári szabadalmi hivatal által védelmezett „Visvit“ névre, melynek utánzása büntetés alá esik, figyelni; ne fogadjunk tehát más készítményt „Visvit” helyett e, mert „Visvit” más készítmény által nem helyettesíthető. Orostudományi értesítést „Visvit“-ről ingyen és bérment küld **Török József** gyógyszerész Budapest, Király-utca 12.

Valódi „PÁTRIA“ pótkávé

a legjobb,
legilletesebb,
legtisztább és
legtekélyesebb

tehát minde háztartásban nélkülözhetlen elsőrendű **honi kávépótló**; kapható minden fűszer-, csemege- és gyarmatárkereskedésben.

Tóth Vilmos-utca 35 számú ház kertjében **modern szép két vagy esetleg egy külön bejáratu**

hónapos szoba

azonnal kiadó —. Bővebbet ott a házban.

Egy szoba-konyha-speisből álló lakás rögtön kiadó. — Még egész új állapotban lévő mindenféle bútor, ugyanint egy varrógép eladó. Bővebbet

Richter Artur,
üvegkereskedésben Nyitrán

A Z O R N A I K I A D Ó
a Káptalan utca 5. sz. (Pestoráczy-féle) házban egy **szép udvari lakás**, mely áll 2 nagy szobából, kis szobából, pincével, üvegerkéllyel és egyéb mellékkel. Lakás kiadó. Bővebb értesítést dr. Grósz ügyvéd Híd-utca 5. sz. lakásán vagy Tóth Vilmos-utca 18. sz. alatti irodájában ad.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63,
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak

Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakaszalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecsakavók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

MIT IGYUNK ?

hogy **egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványviz erre a legbiztosabb órszer.**

Minden külföldit felülmul **hazánk természetes szénsavas** vizek királya:

a mohai **ÁGNES-Forrás**

Millenniumi nagy éremmel kitüntetve. Kitünő asztali, bor- és gyógyviz. a **gyomorégést**

rögtön megszünteti, páratlan **étvágygerjesztő**, használata **valódi áldás gyomorbetegségeknél**. Mint természetes szénsavdús ásványviz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt **gyógyszóknál fogva kitünő szere a legkülönfélébb gyomor-, légső- és húgyszervi betegségeknél**. Azért tehát

Használjunk a mohai **Ágnes**-forrást, ha **gyomor-, bél-, és légsőhuruttól** szabadulni akarunk.
Dr. Kétly.

Használjunk a mohai **Ágnes**-forrást, ha **étvágyhiány és emésztési zavarok** állanak be.
Dr. Gebhardt.

Használjunk a mohai **Ágnes** forrást, ha a **vesebajt** gyógyítani akarjuk.
Dr. Kövér.

Használjunk a mohai **Ágnes**-forrást, ha **májbajoktól és sárgaságtól** szabadulni akarunk.
Dr. Glass.

Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden **kétes értékű mesterséges szénsavval telített viznél**, sőt a szódaviznél is **olcsóbban adja**, hogy az **Agnesforrás vizét** a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borviz. Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben, **Kedvelt borviz.**

Olcsóbb a szódaviznél!

Főraktár: **Aitner Ferenc** urnál.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
**Fehérnemű és
 függönytisztító**

intézetemet, melyet Buda-
 pestről

Nyitra, Ersébet-út 18.

szám alá helyeztem,
 a n. é. közönség szíves pártfogásába
 ajánlom

hazaifias üdvözlettel

Vaskó Mihály
 fehérnemű és függönytisztító.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Zoboron a Komlövölgyben
 a 269. számú
Villa kiadó

áll 4 szoba, konyha, kamra, pince
 és mellékhelyiségekből. — Bővebb
 felvilágosítást ad a tulajdonos:
Kudlik Vilmos, lakik: a bérbe adan-
 dó villában.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Ajánlok

Chilyaletromot, Thomaslisztet A
 Kalisavakat, Superphoshatot, legjobb
 jegyűt versenyárak mellett.

Faith Béla, Nyitra
 műtrágyairóda.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
**Singer Co. varrógépek részvény-
 társaság.**

Csak
 az ily cégtáb-
 lával jelzett
 üzletekben

lesznek
 SINGER
 varrógépek
 elárusítva.

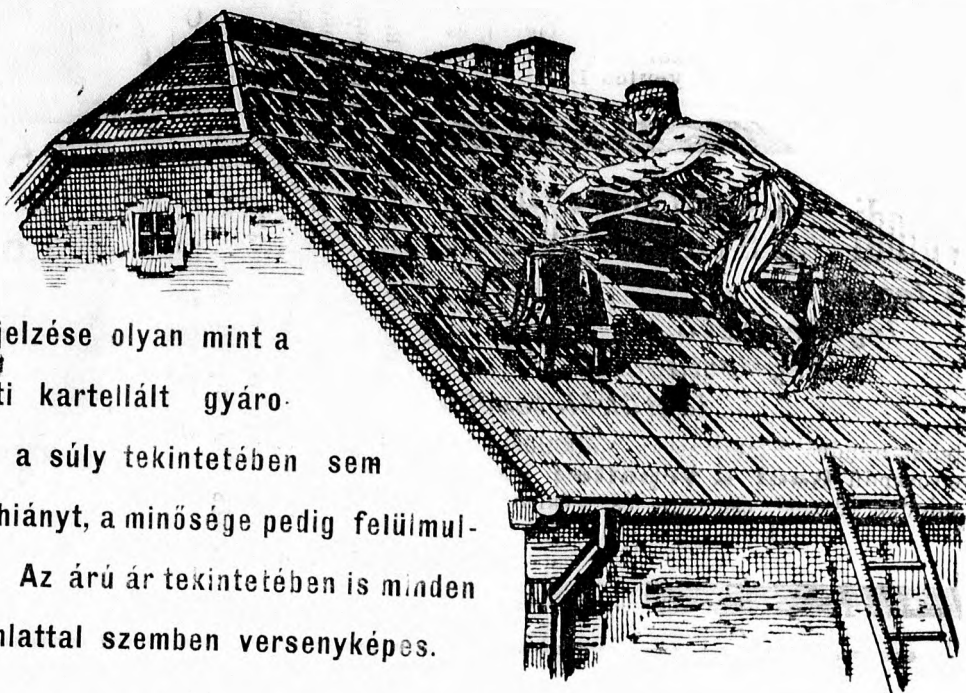
Nagytapolcsány Takarékpénztár-u 96
 (Szlanka-féle ház.)

Fontos!

==== Szíveskedjék ajánlatot kérni! ====

Egyedelárusítás fedéllemez s izolálólemezben
 Magyarország részére.

KARTELLEN KIVÜL!

Az árú jelzése olyan mint a
 budapesti kartellált gyáro-

soké és a súly tekintetében sem
 szenved hiányt, a minősége pedig felülmul-
 hatatlan. Az árú ár tekintetében is minden
 más ajánlattal szemben versenyképes.

*Arjegyzék valamint minták (egész csomók) kívánatra
 bérmentve küldetnek.*

*Az árú kívánságra közvetlenül a gyártelep helyéről is
 szállítatik.*

Ezen kívül szállítok: waggonszámra és kicsinyben is:

Cement, Chamotte-téglát- és lisztet, fal- asphaltot, stukator- és alabas-
 tergipszet, carbolineumot és kátrányt.

**Cimre
 tessék ügyelni**

Cim: Linkenberg József
 vaskereskedése NYITRA.
 Sürgőnycim: Linkenberg József, Nyitra.
INTERURBAN-TELEFON 66.

Hatóságilag engedélyezett végkiárusítás.

Nagyérdemű közönség!

Tisztelettel értesitem, hogy a **Guttman Sámuel-féle úri, férfi, fiu- és gyermekruha-raktár** a teljes fel-
 osztás miatt a raktáron lévő összes áruk mélyen a beszerzési áron alul eladatni fognak.

Raktáron vannak a mai kornak megfelelő legdivatosabb és a legfinomabb szövetekből készített ruhák
 a legkényesebb izlést is kielégítő, miért is kérem a tisztelt vevőközönséget saját érdekében is a kedvező alkal-
 mat mielőbb kihasználni, annál is inkább miután a kiárusítás rövid időre engedélyezettett.

Kiváló tisztelettel

Guttman Sámuel
 Nyitra, Tóth Vilmos-utca 10.

**A még raktáron levő áruk 40%-kal a beszerzési áron alul június
 15-éig bezárólag lesznek eladva.**